

Laura Uibopuu
Eesti Keskkonnaühenduste Koda

Teie: 10.07.2020 nr 1-5/20/2785

Meie: 10.09.2020 nr 6.9-3/869-2

**Vastuskiri Eesti Keskkonnaühenduste Koja ettepanekutele
„Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi
rakenduskava 2021–2027“ keskkonnamõju strateegilise
hindamise programmi sisu osas**

Austatud Laura Uibopuu

Täname Teid ettepanekute esitamise eest „Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021–2027“ keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi sisu osas.

Kirja esimeses punktis peate vajalikuks, et KSH ruumiline ulatus ja sellega seotud olukorra kirjeldus oleks selgelt struktureeritud, eristades mere kui terviku ja Eesti mereosa kohta käivad faktid ja võimalikud mõjud.

Teises punktis toote välja, et seosed teiste strateegiliste dokumentidega vajavad selgemat käsitlemist. Dokumentidele viitamine võiks olla korrektsem, praegu on mõnedel dokumentidel viited, mõnedel mitte. Võiks sisulisemalt avada, kuidas üks või teine dokument on konkreetselt valdkonnaga seotud. Ning lõpuks: kindlasti tuleks avada seosed Euroopa Liidu rohelepp ja sellega seotud strateegiadokumentidega. Eelkõige on vaja avada seos strateegiaga „Talustaldrikule“ ja uue elurikkuse strateegiaga.

Kolmandas punktis suunate tähelepanu, et Läänemere seisundi kirjeldamisel on mitmed väited esitatud ilma viite või põhjenduseta: „On tõenäoline, et 2030. aastaks ei suudeta saavutada mereala head keskkonnaseisundit bioloogilise mitmekesisuse, eutrofeerumise ja saasteainete valdkondades.“ või „Mõnede liikide puhul (näiteks haug, lõhilased, mõned karplased) on kudealade halb seisund (näiteks kinnikasvanud jõesuudmed) sama oluliseks või isegi tähtsamaks teguriks.“ (alapeatükk 5.1, lk 12).

Neljandas punktis suunate tähelepanu, et kõnealuses peatükis kirjeldatakse kalaliikide seisundit põhimõtteliselt vaid räime ja kilu näitel. Kuigi tegu on kalamajanduslikult prioriteetsete liikidega, ei saa keskkonnaseisundit vaid nende põhjal kirjeldada. Veel enam, mereökosüsteem koosneb ka teistest loomarühmadest peale kalade. Toote välja, et peatükki tuleb kindlasti täiendada näiteks mereimetajate ja lindude ülevaatega.

Viiendas punktis toote välja, et kindlasti on vajalik suurem selgus Natura 2000 võrgustikule avalduva mõju hindamisel. Lk 20 lõpus on kirjas "Kuna tegemist on riikliku tasandi arengukava ja tegevuskavadega, siis ei viida KSH käigus läbi detailset Natura asjakohast hindamist." Seegi väide on esitatud ilma viiteta ja on loodusdirektiivi (ja ka Eesti seadustega) vastuolus. Et hiljem (lk 21 ja 22) siiski kirjeldatakse Natura hindamist, on pigem tegemist teksti sisese vastuoluga. Kuivõrd riikidel on kohustus tagada Natura 2000 alade soodne seisund, tuleb KSH protsessis selgelt hinnata, kuidas neid mõjutab tulevane EMKVF rahastus.

Oleme võtnud Teie ettepanekud arvesse ja teinud järgnevad muudatuses:

Esimese punkti osas KSH programmi täpsustati selles osas, et Eesti mereala kohta käiv täpsemalt eristada.

Teise punktiga seoses on kõikidel viidatud dokumentidel viited lõigu lõpus numbrilise indeksviitena ja allikas on toodud vastava lehekülje allmärgusena. Kui indeksi number kordub eelnevaga, siis see tähendab, et tegemist on samal leheküljel allmärgusena esitatud sama allikaga.

- Täpsemad seosed strateegiliste dokumentidega esitatakse KSH aruandes.
- Strateegiliste dokumentide hulka lisati Euroopa roheline kokkulepe ja Euroopa Liidu elurikkuse strateegia aastani 2030 ning strateegia „Talust taldrikule“

Kolmandas punktis välja toodud viiteid on korrigeeritud, algselt olid need läinud segamini teksti ühelt leheküljelt teisele liikumisega.

Neljanda punkti osas on KSH programmi täiendatud lisaks kalastikule ka teiste liikide üldkirjeldusega. Põhjalikum mereökosüsteemi kirjeldus esitatakse KSH aruandes. Täiendavalt juhime tähelepanu, et KSH programmi alaptk „Bioloogiline mitmekesisus, kaitstavad loodusobjektid ja Natura 2000 võrgustiku alad“ kirjeldab eraldi elustikku ja viide, et lähtutakse vaid kilust ja räimest, ei ole asjakohane.

Viienda punkti tähelepaneku osas on vastuoluline info ptk 6 eemaldatud (viidatud lk 20 tekst). Asjakohane info on ptk 7:

Rakenduskavaga kaasnevate mõjude hindamine rahvusvahelisele Natura 2000 võrgustikule viiakse läbi vastavalt loodusdirektiivi artikli 6 lõigetele 3 ja 4 ning KEHJS-e § 29 alusel. Hindamisel tuginetakse juhendile „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis“ (KeMÜ, 2019).

Natura hindamine viiakse vajalikus ulatuses (eelhindamine, asjakohane hindamine jne) läbi KSH aruande koostamise etapis, vastavuses rakenduskava täpsusastmega. Kui Natura eelhindamise tulemusena selgub, et rakenduskava elluviimise mõju Natura 2000 aladele ei ole välistatud, tuleb rakenduskava KSH käigus läbi viia ka Natura asjakohane hindamine.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ain Soome

Osakonnajuhata

Kalamajandusosakond

Volitatud isik

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014-2020

rakenduskava korraldusamet

Laura Palmi

laura.palmi@agri.ee

625 6179